

Dosarul nr. 3ra-1163/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

8 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Leonid Erhan și Timofei Guțu, reprezentați de avocatul Alina Ceban,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Erhan și Timofei Guțu împotriva notarului public Andrei Șumcov, notarului public Natalia Moraru, persoană terță Maria Cioban cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului, anularea certificatului de moștenitor legal și obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal,

împotriva deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Leonid Erhan și Timofei Guțu, împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 22 februarie 2018 Leonid Erhan și Timofei Guțu au depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva notarului public Andrei Șumcov, notarului public Natalia Moraru, persoană terță Maria Cioban cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului, anularea certificatului de moștenitor legal și obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal.

În motivarea acțiunii au indicat că Leonid Guțu și Ecaterina Erhan au trăit în concubinaj ducând o gospodărie comună din anul 1983 până în anul 2000. Din relațiile de concubinaj s-au născut doi copii, Timofei Guțu și Leonid Erhan.

În perioada anilor 1988-1992 părinții, Leonid Guțu și Ecaterina Erhan, au construit o casa de locuit. Ulterior, în rezultatul relațiilor ostile, Ecaterina Erhan, s-a stabilit cu traiul în satul ei de baștină - xxxxx, raionul xxxxx.

Au menționat că la data de 5 ianuarie 2003 tatăl Leonid Guțu, a decedat în rezultatul unui accident rutier. Astfel, după decesul lui Leonid Guțu, mama defunctului Anastasia Guțu, și respectiv bunica lui Leonid Erhan și Timofei Guțu, cunoscând că casa construită de feciorul Leonid Guțu și nora Ecaterina Erhan, nu a fost dată în exploatare și înregistrată la OCT Chișinău, cu rea voință s-a adresat cu cerere către Primăria com. Bubuieci pentru a iniția procedura de dare în exploatare.

În așa fel, au declarat că Anastasia Guțu, bunica lor și mama defunctului Leonid Guțu, în baza procesului - verbal și dispoziției Primăriei și-a înregistrat la OCT Chișinău dreptul de proprietate asupra casei litigioase.

Au comunicat că prin hotărârea instanței de judecată din 16 februarie 2007, a fost recunoscut dreptul de proprietate asupra casei de locuit situată în mun. Chișinău, com. Bubuieci, str. xxxxx, după decesul Leonid Guțu, fiind recunoscut în mod succesoral, dreptul de proprietate al lui Timofei Guțu, Leonid Erhan și Anastasia Guțu a câte 1/3 cotă-parte ideală din casa de locuit situată în mun. Chișinău, com. Bubuieci, s. xxxxx, str. xxxxx.

Reclamanții au relatat că ulterior, le-a devenit cunoscut faptul că la deschiderea moștenirii, defunctul Leonid Guțu, mai avea în posesie două terenuri agricole, care nu au fost incluse în masa succesorală. Posesia legitimă asupra acestor terenuri este confirmată prin titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. xxxxx și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx. Totodată, prin certificatele din Registrul bunurilor imobile eliberate la data de 17 ianuarie 2018, le-a devenit cunoscut faptul că terenurile respective au fost înregistrate după bunica - Anastasia Guțu, temei servind certificatul de moștenitor nr. 7586 din 17 august 2009 și certificatul de moștenitor nr. 7587 din 17 august 2009 pe care le consideră ilegale și care urmează a fi anulate.

În această privință, au explicat că Anastasia Guțu, a ascuns că tatăl lor - defunctul Leonid Guțu, avea în patrimoniul său și aceste loturi de teren fiind posesor legitim și astfel, a intrat în moștenirea acestora fără a anunța notarul și despre ceilalți moștenitori din aceeași clasă.

Au indicat că la 19 ianuarie 2018, s-au adresat notarului public Andrei Șumcov cu o cerere de anulare a certificatului de moștenitor nr. 7586 din 17 august 2009 și a certificatului de moștenitor nr. 7587 din 17 august 2009 pe care le consideră ilegale și contrare circumstanțelor, solicitând emiterea unor noi certificate de moștenitor în care să fie incluși toți moștenitorii legali de aceeași clasă și anume, Leonid Erhan și Timofei Guțu.

Au arătat că la 23 ianuarie 2018 au primit refuzul notarului prin care li s-a comunicat că urmează să se adreseze în instanța de judecată pentru a-și valorifica dreptul la cota parte din terenurile litigioase.

În drept, și-au întemeiat acțiunea pe prevederile art. 1500 alin.(1) lit. a), art. 1516 alin.(4) și art. 1527 alin.(1) Cod civil, art. 41 alin.(3) al Legii cu privire la notariat nr. 1453 din 8 noiembrie 2002, art. 14 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Au solicitat, inclusiv în urma concretizării cerințelor recunoașterea ca fiind ilegal refuzul notarului Andrei Șumcov din 19 ianuarie 2018; anularea certificatului de moștenitor nr. 7586 din 17 august 2009 și a certificatului de moștenitor nr. 7587 din 17 august 2009, eliberate de notarul public Andrei Șumcov; anularea certificatului de moștenitor testamentar nr. 5108 din 7 iunie 2018 și certificatului de moștenitor testamentar nr. 5104 din 7 iunie 2018, eliberate de notarul public Natalia Moraru; obligarea notarului public Andrei Șumcov de a emite certificate de moștenitor pe numele lui Timofei Guțu și Leonid Erhan pe bunul imobil cu nr. xxxxx – teren situat în mun. Chișinău, com. Bubuieci, suprafața 1,39 ha și pe bunul imobil nr. xxxxx – teren situat în mun. Chișinău, com. Bubuieci, suprafața de 0,50 ha.

Prin hotărârea din 4 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 9 martie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 Cod administrativ, Leonid Erhan și Timofei Guțu au depus apel împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Leonid Erhan și Timofei Guțu, împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel cu trimitere la prevederile art. 1 alin. (2), art. 3 al Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000 (în vigoare la data emiterii actelor contestate și depunerii acțiunii în instanță), art. 35 alin. (1) din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 8 noiembrie 2002 (în vigoare la data emiterii certificatelor de moștenitor), art. 1432, 1433 alin. (1) lit. b), 1500 alin. (1) lit. a), 1501, 1516 alin. (2) și (3), 1517, 1519 Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău a menționat că reclamanții-apelanți nu au demonstrat prin probe plauzibile și concludente că au intrat în posesia patrimoniului succesoral, au administrat și au utilizat bunul succesoral cu bună-credință. Or, instanța de apel a reținut că după decesul lui Leonid Guțu, reclamanții Leonid Erhan și Timofei Guțu, nu au depus la organul notarial al locului deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii, fapte ce indică asupra netemeinicii pretenției cu privire la anularea certificatului de moștenitor nr. 7586 din 17 august 2009 și a certificatului de moștenitor nr. 7587 din 17 august 2009, eliberate de notarul public Andrei Șumcov.

Sub acest aspect, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelanților Leonid Erhan și Timofei Guțu precum că dețin calitatea de moștenitori legali ai defunctului Leonid Guțu, fapt ce rezultă din hotărârea din 16 februarie 2007 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, dat fiind că potrivit acestei hotărâri, instanța de judecată a stabilit doar dreptul reclamanților asupra casei de locuit, fără a indica în dispozitivul hotărârii judecătorești drepturile acestora și asupra terenurilor.

La fel, instanța de apel a stabilit că hotărârea din 31 martie 2009 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, prin care a fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Anastasia Guțu, rămase după fiul acesteia Leonid Guțu, a rămas în vigoare, producând efecte juridice. Totodată, instanța de apel a reținut că legalitatea testamentului lăsat de către Anastasia Guțu în baza căruia au fost eliberate certificatele de moștenitor testamentar, nu a fost contestat.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar soluția de respingere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele aplicabile speței.

La 6 septembrie 2021 prin intermediul poștei electronice și ulterior la 6 octombrie 2021 prin intermediul oficiului poștal, Leonid Erhan și Timofei Guțu reprezentați de avocatul Alina Ceban, au depus recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Astfel, au susținut că în prezenta speță, calitatea reclamanților de moștenitori legali ai defunctului Leonid Guțu, este incontestabilă, fiind recunoscută atât de notarul Andrei Șumcov, cât și constatată prin hotărârea judecătorească irevocabilă.

Recurenții au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 1 noiembrie 2021 în adresa intimațiilor, Andrei Șumcov, Natalia Moraru și Maria Cioban, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Deși, intimații au recepționat recursul, fapt ce rezultă din avizele de recepție a scrisorilor recomandate anexate la dosar, nu și-au valorificat dreptul procedural de prezentare a referinței.

La 18 noiembrie 2021 Leonid Erhan și Timofei Guțu, au depus cerere de retragere a recursului.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

În corespundare cu art. 246 alin. (2) lit. c) Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este depus de o persoană neîmputernicită.

Totodată, conform art. 244 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva, iar conform art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Articolul 212 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, reglementează că la cererea de chemare în judecată se anexează documentul care confirmă împuternicirile reprezentantului legal sau împuternicit.

Din materialele cauzei s-a constatat că, la 6 septembrie 2021 Leonid Erhan și Timofei Guțu reprezentați de avocatul Alina Ceban, au depus recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Completul constată însă că recursul depus de către avocatul Alina Ceban în interesele lui Leonid Erhan și Timofei Guțu, este depus de către o persoană neîmputernicită, aceasta nefiind în drept să-l depună din următoarele considerente.

Astfel, în temeiul art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În acest sens, completul menționează prevederile art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, care stipulează că în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar.

În conformitate cu art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (2) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, prevede că formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora.

Iar pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, prevede că împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului.

Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sînt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

La rîndul său, art. 80 alin. (4) Cod de procedură civilă, stipulează că valabilitatea procurii care confirmă împuternicirile reprezentantului în instanță de judecată încetează în temeiul art.255 din Codul civil.

În concordanță cu regula instituită de art. 246 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), acordarea împuternicirilor se efectuează prin exprimarea voinței față de persoana care se împuternicește sau față de terț, în a cărei privință va avea loc reprezentarea.

În sensul art. 252 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), procura este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți.

Articolul 254 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), prevede că procura se eliberează pe un termen de cel mult 3 ani. Dacă termenul nu este indicat în procură, ea este valabilă timp de un an de la data întocmirii.

În condițiile art. 255 alin. (1) lit. a) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), valabilitatea procurii încetează în cazul expirării termenului.

Actele cauzei atestă că prin procura nr. 16105 din 18 decembrie 2017, Leonid Erhan și Timofei Guțu l-a investit pe Alexei Gheorghe cu dreptul de a le reprezenta interesele în instanța de judecată, prezenta procură fiind valabilă pe un termen de 3 ani (f.d.7 Vol.I).

În acest sens, la materialele dosarului a fost anexat mandatul avocatului Alina Ceban nr. 047919 din 20 ianuarie 2018 privind acordarea asistenței juridice în prezenta cauză în interesele lui Leonid Erhan și Timofei Guțu, versoul mandatului fiind semnat de către Alexei Gheorghe, în baza împuternicirilor conferite prin procura nr. 16105 din 18 decembrie 2017 (f.d.1 vol.I).

Astfel, completul constată că, la momentul depunerii recursului de către avocatul Alina Ceban în interesele lui Leonid Erhan și Timofei Guțu, aceasta nu mai dispunea de împuternicirea de a ataca hotărârea judecătorească conform mandatului avocațial nr. 047919 din 20 ianuarie 2018 atașat la materialele dosarului, or, acest drept a încetat odată cu expirarea procurii nr. 16105 din 18 decembrie 2017, eliberată pe numele lui Alexei Gheorghe, care a și semnat versoul mandatului în numele clientului, având împuternicirile de a acționa în numele lui Leonid Erhan și Timofei Guțu doar pe perioada valabilității procurii, adică până în data de 18 decembrie 2020.

Prin urmare, mandatul avocatului Alina Ceban prezentat la materialele cauzei nu poate fi acceptat drept dovadă a împuternicirilor acesteia, dat fiind că valabilitatea procurii în temeiul căreia au fost acordate împuternicirile avocatului, inclusiv dreptul de a contesta hotărârea judecătorească, a încetat și respectiv, nu mai produce efecte juridice.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul depus de avocatul Alina Ceban în interesele lui Leonid Erhan și Timofei Guțu, este depus de către o persoană neîmputernicită și urmează a fi declarat inadmisibil.

Or, admiterea pentru examinare a cererii de recurs în condițiile în care a fost depusă, reprezintă o încălcare a principiului egalității în drepturi procedurale a părților și vine în contradicție cu prevederile art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Totodată, având în vedere faptul că recursul în cauză a fost depus de către o persoană neîmputernicită, decade necesitatea soluționării cererii de retaregere a recursului depusă de Leonid Erhan și Timofei Guțu.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus de o persoană neîmputernicită, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Leonid Erhan și Timofei Guțu, reprezentați de avocatul Alina Ceban.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Leonid Erhan și Timofei Guțu, reprezentați de avocatul Alina Ceban, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron